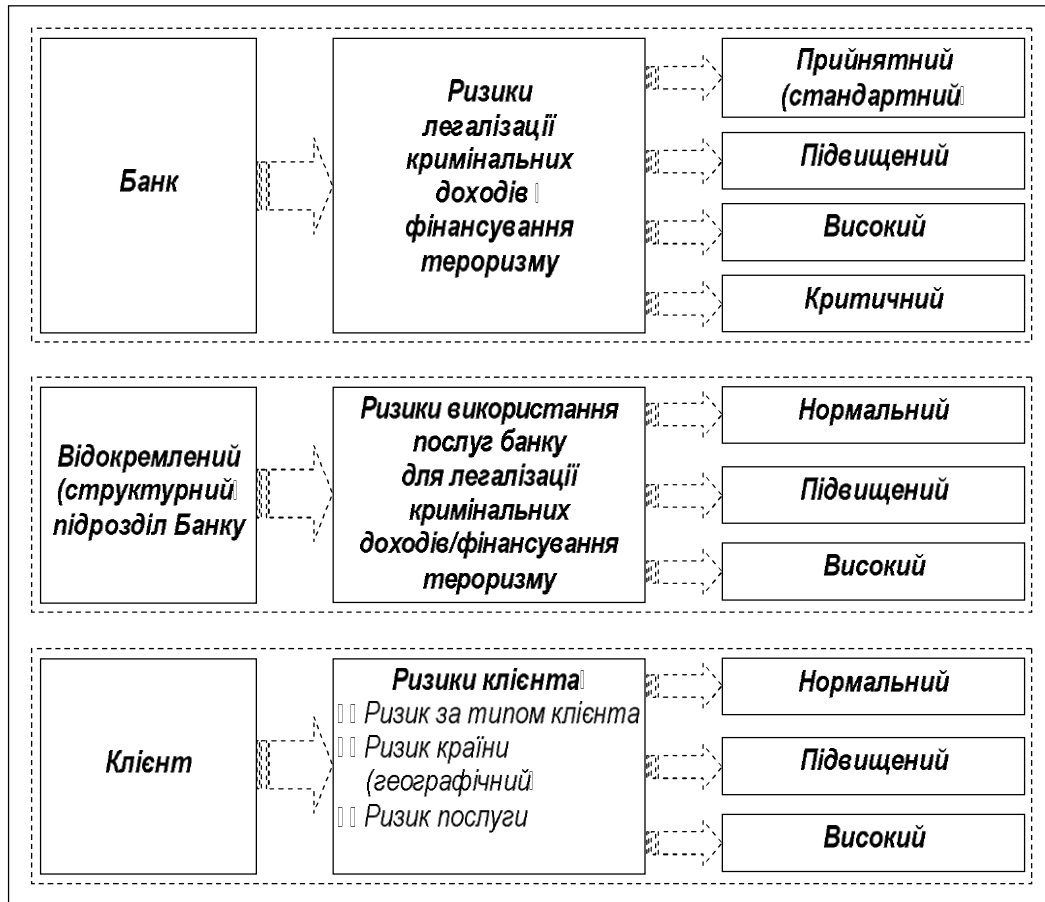

доцільно оцінювати на рівні клієнтів банку. Проаналізувавши нормативно-правові акти чинного законодавства України, можна запропонувати такий підхід до класифікації рівнів ризиків легалізації, який зображено на рисунку.

Рис. 1.1. Методологічний підхід до класифікації ризиків легалізації відмивання доходів одержаних злочинним шляхом

Червякова, С.В. Управління ризиками компанії-емітента, які супроводжують процес IPO [Текст] / С.В. Червякова // Міжнародна банківська конкуренція: теорія і практика": матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (26–27 травня 2011 р.): у 2 т. – Суми : УАБС НБУ, 2011. – Т. 2. - С. 96-98.

С. В. Червякова аспірант
ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ»

УПРАВЛІННЯ РИЗИКАМИ КОМПАНІЇ-ЕМІТЕНТА ЯКІ СУПРОВОДЖУЮТЬ ПРОЦЕС IPO

Процес залучення довгострокових фінансових ресурсів шляхом проведення первинного публічного розміщення акцій пов'язаний з різними видами ризиків, які мають свою специфіку виникнення, прояву, аналізу, оцінки та управління. Для прийняття оптимального управлінського рішення компанією-емітентом необхідно розглядати особливості і своєрідність різновидів ризику.

Автором пропонується розглянути ризики відповідно до рівня їх виникнення це дозволить по-перше включити в систему ризиків загальнодержавні ризики по-друге в запропонованій структурі існує можливість виділити ті ризики на які компанія має безпосередній вплив й ті які є нерегульованими з боку емітента

З метою ідентифікації ризиків для компанії-емітента розглянемо ієрархічну класифікацію ризиків за видами і рівнями виникнення

- макрорівень ризики які належать до крайнього ризику ризику країни тобто це ті види ризиків які лежать у площині загальнодержавних факторів впливу на всі процеси в економіці в тому числі й на операції на фондовому ринку Дані ризики є нерегульованими з боку компанії-емітента Ризики країни оцінюються за такими видами ризику економічний фіскально-монетарний соціально-політичний ризик зміни законодавчого середовища тощо
- мезорівень ринкові ризики які супроводжують процес IPO Ці ризики пов'язані з особливостями функціонування фондового ринку на якому здійснюється розміщення акцій та діяльністю професійних учасників які супроводжують процес IPO До даної групи ризиків можна віднести ризик падіння кон'юнктури ринку ризик одночасного проведення IPO значною кількістю компаній ризик недооцінки акцій ризик неякісної роботи учасників
- мікрорівень внутрішньофірмові ризики з якими стикається емітент як на етапі проведення операції IPO так і після неї Ці ризики можна класифікувати за такими групами ризик відповідності юридичним та нормативним вимогам фінансові стратегічні та операційні ризики

На етапі управління зазначеними видами ризиків слід звернути увагу на той факт що ступінь керованості їх мінімізації компанією емітентом буде значно різнитися З огляду на це ризики можна поділити на

- диверсифіковані ризики на які емітент має безпосередній вплив тобто простежується така залежність чим більше заходів щодо зниження ризиків буде впроваджено тим нижчим буде рівень ризику і ступінь його прояву Такі ризики як правило формуються на мікрорівні
- умовно-диверсифіковані ризики на які компанія має опосередкований вплив оскільки вони пов'язані з діяльністю учасників процесу IPO Саме ризики мезорівня можна віднести до даної категорії Ефект від заходів щодо мінімізації даних ризиків буде нижчим ніж під час управління диверсифікованими ризиками

- недиверсифіковані і системні і даною групою ризиків компанія емітент не може управляти та завчасно їх попередити, тому їй залишається лише прийняти їх та вжити всіх можливих заходів щодо пом'якшення впливу даних ризиків на процес публічного розміщення акцій. До них можна віднести ризики, які супроводжують компанію на макрорівні.

Систематизація ризиків за видами і рівнями виникнення (макро, мезо) та мікрорівень дозволяє розглянути окремі види ризику з урахуванням характеру їх впливу на IPO в цілому. Тобто для оцінки достовірного значення ризику й розробки заходів щодо зменшення його величини необхідне проведення ретельного і об'єктивного аналізу чинників зовнішнього і внутрішнього середовища формулювання їх комплексу та оцінка впливу на ступінь ризику ефективного здійснення процесу IPO.

*К. Ф. Черкашина, канд. екон. наук,
ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ»*

ПЕРСПЕКТИВИ МОДЕРНІЗАЦІЇ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ ШЛЯХОМ КОНЦЕНТРАЦІЇ БАНКІВСЬКОГО КАПІТАЛУ

У червні 2014 року Національний банк України затвердив постанову № 1447 згідно з якою зобов'язав банки сформувати регулятивний капітал у розмірі не менше 100 млн грн за період до 1 січня 2015 року. Цією ж постановою Національний банк України заборонив нарощувати обсяг депозитів фізичних осіб тим банкам, які мали регулятивний капітал нижчий за встановлений рівень.

Підвищення вимог за мінімальним розміром регулятивного капіталу направлене на підвищення стійкості і конкурентоспроможності банківської системи країни. У той час як члени Асоціації українських банків вважають, що це рішення погіршує конкурентну позицію середніх і малих банків та веде до їх витіснення з ринку.

Вирішенням проблеми може стати реформування банківської системи еволюційним шляхом без тиску зверху, тобто без нав'язування рішень з боку законодавчої та виконавчої влади, а саме – створення банківського холдингу.

Перш ніж прийняти рішення про створення банківського холдингу необхідно визначити рівень концентрації банківського капіталу в Україні, визначити, чи не є банківський сектор України монополізованим, оскільки подальше укрупнення може призвести до більш негативних наслідків монополізації. Для розрахунку рівня концентрації було обрано індекс концентрації Херфендаля–Хіршмана.